

Materiály z pracovního pohovoru a GDPR

Nedávno jsem se setkal s dotazem kterak se má správně (tedy v souladu s českým a evropským právem) naložit s materiály od uchazečů, kteří neuspěli v pracovním pohovoru např. do městské společnosti? Mnohdy jde o relativně schopné lidi, které by zaměstnavatelé rádi oslovili třeba v budoucnosti, až se uvolní jiné vhodné pracovní místo. Mohou si dnes vést jejich databázi? Není to protiprávní?

V otázce jsou implicitně přítomny dvě roviny.

Za prvé určitá ostrážitost před právní úpravou ochraňující osobní údaje (zejména populární GDPR – Obecné nařízení na ochranu osobních údajů účinné od 25. května 2018) a současně snaha maximálně zefektivnit personální práci při vyhledávání nových zaměstnanců. Což je v dnešní době, pro kterou je charakteristický nedostatek lidí, opravdový oříšek.

Pro informační komplexnost dodejme, že nedostatek pracovních sil nyní v Česku postihuje, jak soukromý, tak i veřejný sektor.

In medias res: Uchazečům o zaměstnání, kteří ve výběrovém řízení uspěli méně intenzivně, a nebyli tudíž aktuálně přijati do pracovního poměru, je v souladu s právem nutné bez zbytečného odkladu dokumenty s jejich osobními údaji vrátit. Další možností je dokumenty zlikvidovat, o tom je však z důvodu právní jistoty vhodné sepsat záznam a o likvidaci osobních údajů informovat (doposud neúspěšného) žadatele o zaměstnání.

Pakliže by si zaměstnavatel (zde lhostejno, zda soukromý či veřejný) chtěl osobní údaje některých uchazečů vést ve své databázi zájemců o zaměstnání, je to akceptovatelné jen za splnění určité zásadní právní podmínky.

Tou zde je, že zaměstnavatel může takto učinit pouze a jen s výslovným (jasným, srozumitelným, svobodným) souhlasem těchto uchazečů. Relevantním právním důvodem zpracování osobních údajů uchazečů je případná možnost uzavření pracovní smlouvy v budoucnu.

Ještě jednou zdůrazňujeme, že je zde nezbytný jednoznačný souhlas předmětného uchazeče o zaměstnání. Není možné tedy vést tuto personální databázi bez jeho souhlasu, byť by zde zaměstnavatel (v dotaze zmíněná městská společnost) byla vedena pozitivním důvodem oslovením žadatele o zaměstnání v budoucnosti.

Autor: JUDr. Petr Kolman, Ph.D.

(opravo.cz 12. 12. 2018)

Jak v souladu s GDPR zajistit povinnost ohlášení incidentu do 72 hodin od zjištění?

Nové nařízení zvyšuje nároky na bezpečnostní monitoring a dokumentaci incidentů. Mezi zpřísněnými požadavky vyplývajícími z GDPR je povinnost oznámit příslušným orgánům dozoru narušení bezpečnosti osobních údajů a vést záznamy o prováděném zpracování.

To zvyšuje nároky na IT infrastrukturu podniků a organizací v oblasti bezpečnostního monitoringu a dokumentace incidentů.

Kromě z toho vyplývající nutnosti upozornit na narušení do 72 hodin od prvního zjištění, ukládá povinnost GDPR správcům a zpracovatelům udržovat detailní dokumentaci (Audit Trail) o incidentu, časové lhůty pro výmaz různých kategorií údajů, a popisuje implementovaná technická a organizační bezpečnostní opatření. Pro organizace zaměstnávající méně než 250 osob sice existuje omezená výjimka, pro jejíž přidělení je třeba splňovat přidaná kritéria, ale mnoho organizací na ni nedosáhne.

„Zatímco prevence a minimalizace škod z narušení osobních údajů jsou nejvyšší prioritou, ale pokud jde o soulad s GDPR, zásadní je také dokumentace; zákazníci musejí být nejen schopni reagovat, ale také později přesně prokázat, kdy a jak reagovali,“ řekl Zdeněk Bínek zodpovědný za prodej řešení GFI Software v České republice a na Slovensku. „Ačkoliv řada organizací se domnívá, že jejich současná bezpečnostní infrastruktura požadavky GDPR pokrývá, ve skutečnosti neřeší některé nové povinnosti včetně právě ohlašování a dokumentace incidentů. Což odpovídá našim aktuálním zjištěním, kdy je na GDPR plně připravena méně než pětina českých a slovenských podniků.“

Na trhu je dostupná řada řešení. Operační systém Windows Server sice poskytuje záznamy o bezpečnostních událostech, ale bez dedikovaného řešení, které by dokázalo snadno rozpoznat podezřelou aktivitu v reálném čase pro co nejrychlejší

reakci, může být hledání v záznamech složité. S monitoringem bezpečnostních událostí a s nastavením upozornění k detekci hrozeb v cloudu může pomoci Microsoft Azure Security Center.

Nejefektivnější přehled o bezpečnosti – včetně zásad, mechanismů, činností a aplikací – dodávají specializovaná řešení, jako je například software pro správu událostí GFI EventsManager umožňující rychlejší reakci na incidenty. Poskytuje třivrstvou konsolidaci dat ze záznamů připravenou pro oznamování nadřízeným autoritám v souladu s GDPR, navíc chráněné dvoufaktorovou autentizací. Tyto informace mohou být nápomocné již ve fázi posuzování vlivu implementovaných opatření na ochranu osobních údajů (DPIA). K zákazníkům řešení se na lokálním trhu řadí například společnost Panasonic Industrial Devices Slovakia, které GFI EventsManager poskytl snadno ovladatelný a efektivní nástroj mimo jiné i k vyhovění zákonným požadavkům.

(ictsecurity.cz 18. 1. 2019)

Osoba blízká ve světle judikatury Ústavního soudu

Ústavní soud nálezem sp.zn. II. ÚS 955/18 ze dne 9.7.2018 zrušil usnesení Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje a usnesení Okresního soudu Plzeň, jimiž bylo porušeno právo stěžovatelky odepřít výpověď podle čl. 37 odst. 1 a vlastnické právo podle čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

Přestože byla v posuzované věci uložena stěžovatelce pokuta ve výši 10.000,- Kč, je Ústavní soud dle své ustálené judikatury oprávněn meritorně přezkoumat i věci bagatelní povahy. Za důležitou zmínku stojí důvod, pro který Ústavní soud ústavní stížnost pro její bagatelnost neodmítl, kdy tento spočívá v přesahu zájmů stěžovatelky. Jednak tím, že pokuta jí byla uložena navzdory její argumentaci svým základním právem nevypovídat, jednak proto, že je dána potřeba ústavněprávně vyložit případnou kolizi mezi tímto základním právem a legitimním zájmem státu na objasňování a vyšetřování trestných činů.

Dle čl. 37 odst. 1 Listiny „každý má právo odepřít výpověď, jestliže by jí způsobil nebezpečí trestního stíhání sobě nebo osobě blízké“. Dle ust. § 100 odst. 2 trestního řádu „svědek je oprávněn odepřít vypovídat, jestliže by výpovědí způsobil nebezpečí trestního stíhání sobě, svému příbuznému v pokolení přímém, svému sourozenci, osvojiteli, osvojenci, manželu, partneru nebo druhu anebo jiným osobám v poměru rodinném nebo obdobném, jejichž újmu by právem pocítoval jako újmu vlastní“. Podobně trestní zákoník vymezuje osobu blízkou.

Ústavní soud dovodil, že v případě, kdy mezi dotčenými osobami není dán vztah rodinný, „jedná se o osoby blízké jen tehdy, existuje-li mezi nimi vztah citový, a to tak silný, že by újmu jedné osoby pocítovala druhá osoba jako újmu vlastní“. Je tak na místě v každém posuzovaném případě pečlivě zkoumat, zda se o takový vztah skutečně jedná, neboť přátelství může v některých případech představovat stejně pevné anebo dokonce i silnější pouto, než je tomu u vztahů rodinných. Jak dále Ústavní soud konstatoval, intenzita přátelského vztahu je dána i podobností názorů a zastávaných hodnot, délkou jeho trvání, společnými zážitky, koníčky, zájmy a dalšími přáteli, profesní provázaností, bydlením v sousedství, vzájemným kamarádstvím dětí, společně tráveným časem apod.

„Pokud osoba, která má vypovídat jako svědek, odmítne vypovídat s tím, že by svou výpovědí mohla způsobil nebezpečí trestního stíhání osobě blízké a uvádí konkrétní okolnosti, ze kterých vyplývá velmi intenzivní vztah k osobě blízké, byť nejde o vztah rodinný, je povinností orgánů činných v trestním řízení, aby tato tvrzení vyvrátily. Pokud tak neučiní a uloží pořádkovou pokutu, porušují právo odepřít výpověď zaručené čl. 37 odst. 1 a vlastnické právo podle čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.“

Závěr

Nepochybně se jedná o významné judikaturní závěry Ústavního soudu provedené shora citovaným nálezem, když i osoba nedefinovaná zákonem jako osoba blízká může zakládat tak silný citový vztah mezi dotčenými osobami (byť nejde o vztah rodinný), že i osoba v takovém postavení může oprávněně pocítovat újmu druhé osoby jako újmu vlastní.

Autor: Mgr. Martina Švestková (HSP & Partners)

(epravo.cz 19. 12. 2018)